



## САҚАНДЫРУ ШАРТТАРЫ

### 2. САҚАНДЫРУ ОҚИҒАЛАРЫНДАҒЫ ЕРЕКШЕЛІКТЕР

1. Нәтижесінде болған шығындар:
  - 2.1. ядролық жарылыс, радиациялық немесе радиоактивті ластану, әскери і-қимылдар, азаматтық соғыс, кез келген түрдегі азаматтық толқулар, тәртіпсіздіктер немесе ереуілдер;
  - 2.1.2. Шартты жасау кезінде Сақтанушының Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын сақтамауы;
  - 2.1.3. қажетті қорғаныс жағдайында және аса қажеттілік жағдайында жасалған әрекеттерді қоспағанда, Сақтанушының (Сақтандырылушының) сақтандыру жағдайының басталуына бағытталған немесе оның басталуына ықпал ететін қасақана әрекеттері;
  - 2.1.4. Сақтанушының (Сақтанушының) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіпін сақтандыру жағдайымен себепті байланыстағы қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық деп танылған әрекеттері;
  - 2.2. Барлық жағдайларда келесі себептермен, оқиғалармен немесе әрекеттермен тікелей немесе жанама келтірілген залал өтеуге жатпайды:
    - 2.2.1. тиісті рұқсат санаты бар жарамды жүргізуші куәлігі жоқ адамның, сондай-ақ көлік құралын басқару құқығы Шартта көзделмеген адамның көлік құралын басқаруы;
    - 2.2.2. көлік құралын басқаратын адамның алкогольдік, есірткілік немесе уытқұмарлық масан күйде болуы фактісін растау;
    - 2.2.3. Шартты жасау кезінде Сақтанушының Сақтандырушыға көрінеу жалған мәліметтер мен құжаттарды ұсынуы;
    - 2.2.4. көлік құралын басқарған адам оқиға орнынан қашып кеткен;
    - 2.2.5. Сақтанушының залал келтірілген адамнан келтірілген зиянның тиісті орнын толтыруын алуы; 2.2.6. сақтандыру жағдайы басталғанға дейін сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуы;
    - 2.2.7. иелену, пайдалану (жалға алу, жалға алу және т.б.) және/немесе білім беру немесе спорттық мақсаттар үшін беру кезінде көрсетілген көлік құралын сақтандырушының келісімісіз пайдалану;
    - 2.2.8. жарылғыш заттарды немесе радиоактивті материалдарды тасымалдау, кез келген нысандағы радиацияға ұшырау.
  - 2.3. Сақтандырушы жауапты емес:
    - 2.3.1. көлік құралының стандартты жабдығы болып табылмайтын мүліктің зақымдануы;
    - 2.3.2. Шарттың қолданылу мерзімі аяқталғаннан кейін пайда болған залал;
    - 2.3.3. Сақтанушы сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдау үшін қажетті құжаттарды ұсыынбаған немесе Саясат шарттарында көзделген басқа да міндеттемелерді орындамаған залалдар;
    - 2.3.4. көлік құралын эвакуатордың көмегімен тасымалдау жағдайларын қоспағанда, оны сүйрету нәтижесінде көлік құралына келтірілген залал;
    - 2.3.5. моральдық зиян, жоғалған пайда, залал (айыпшұл, өсімпұл), тауарлық қабілетін жоғалту.
    - 2.3.6. көлік құралының жұмыс істеуі нәтижесінде жекелеген тораптар мен бөшектердің істен шығуы, істен шығуы, сонан ішінде тежегіштердің, қозғалтқыштың істен шығуынан, бөшектердің, тораптардың, элементтердің/бөшектердің немесе көлік құралына қосымша орнатылған басқа заттардың өзара әрекеттесуінен туындаған зақымдар көлік құралының техникалық ақауы салдарынан болған шығындар;
    - 2.3.7. қысқа тұйықталуды қоса алғанда, оқшаулаудың істен шығуы нәтижесінде келтірілген зақымдар: орамдағы қысқа тұйықталу, корпусқа қысқа тұйықталу; жеткіліксіз байланыс; өлшеу, бақылау және қауіпсіздік құралдарының істен шығуы;
    - 2.3.8. табиғи тозу және пайдалану нәтижесінде көлік құралының және қосымша жабдықтың құнының төмендеуінен туындайтын зақымдану.
  - 2.4. Сақтандырушы мемлекеттік органдардың бұйрығымен сақтандырылған көлік құралын алып қою, тәркілеу, реквизициялау, қамауға алу немесе жою нәтижесінде туындаған залалдар үшін сақтандыру төлемдерін жүзеге асырудан босатылады.

### 3. САҚТАНУШЫ МЕН САҚТАНУШЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ:

#### 3.1. Сақтандырушының құқығы бар:

- 3.1.1. Сақтандырушыдан Сақтандыру ережелерінің талаптарын, олардың Полис бойынша құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге;
- 3.1.2. Шартты мерзімінен бұрын бұзу;
- 3.1.3. Сақтандырушымен келісім бойынша Шарт талаптарын өзгертуге;
- 3.1.4. Шартта көзделген мөлшерде, тәртіпте және жағдайларда сақтандыру төлемін алуға;
- 3.1.5. Шарт жоғалған жағдайда жазбаша өтініш негізінде оның телнұсқасын алуға;
- 3.1.6. егер келтірілген залал сомасы жүргізілген сақтандыру төлемінің сомасынан артық болса, сақтандыру сомасы мен нақты зиян сомасы арасындағы айырмашылықты өтеу үшін келтірілген зиян үшін жауапты тұлғаға хабарласыңыз;
- 3.1.7. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін өзге де әрекеттерді жасауға.

#### 3.2. Сақтанушы міндетті:

- 3.2.1. Шартты жасау кезінде Сақтандырушыға сақтандыру тәуекелін бағалау үшін маңызды болып табылатын өзіне белгілі барлық мән-жайлар туралы, сондай-ақ осы сақтандыру объектісіне қатысты барлық қолданыстағы немесе жасалған сақтандыру шарттары туралы хабарлауға;
- 3.2.2. шарт жасау кезінде сақтандырушыға хабарланған мән-жайлар бойынша өзіне белгілі болған елеулі өзгерістер туралы, егер бұл өзгерістер мүліктік сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің артуына елеулі әсер етуі мүмкін болса, сақтандырушыны дереу хабарлар етуге;
- 3.2.3. Шартта белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын төлеуге;
- 3.2.4. дереу, бірақ 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей, сақтандыру жағдайының басталғаны туралы өзіне белгілі болған кезде бұл туралы Сақтандырушыға қолжетімді түрде (ауызша, жазбаша) хабарлауға. Ауызша хабарлама кейіннен (жетпіс екі сағат ішінде) жазбаша түрде расталуға тиіс. Егер Сақтанушы (Сақтандырылушы) дәлелді себептермен көрсетілген әрекеттерді орындай алмаса, ол мұны құжаттандыруға міндетті;
- 3.2.5. ықтимал шығындардың алдын алу немесе азайту үшін негізделген және қолжетімді шараларды, оның ішінде мүлікті сақтау және зардап шеккендерге көмек көрсету жөніндегі шараларды қабылдауға;
- 3.2.6. өз құзыреті шегінде тиісті органдар мен ұйымдарды (ішкі істер органдарының жол полициясы бөлімшелері, өртке қарсы қызмет органдары, апаттық-құтқару қызметтері, төтенше жағдайлар қызметі) оқиға және зардап шеккендер туралы хабарлар етуге;
- 3.2.7. жазатайым оқиға болған жағдайда уәкілетті лауазмды тұлғаның жазбаша нұсқауын алған сәттен бастап дереу, бірақ 2 (екі) сағаттан кешіктірмей психоактивті затты қолдану фактісін және мас күйін анықтау үшін медициналық куәландырудан өтетді. Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары;
- 3.2.8. Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға талап қою құқығын беруді қамтамасыз етуге;
- 3.2.9. егер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген талап қою мерзімдері ішінде қолданыстағы заңнамаға сәйкес Сақтандырушыға алынған сақтандыру төлемін толық немесе ішінара 1 (бір) ай ішінде қайтаруға Қазақстан Республикасы және Шарт Сақтанушыны/Сақтандырылушыны немесе Пайда алушыны сақтандыру төлемдерін алу құқығынан толық немесе ішінара айрады;
- 3.2.10. сақтандыру жағдайының болғанын, сондай-ақ келтірілген залалды дәлелдеу міндетін көтеруге;
- 3.2.11. Сақтандырушыға үшінші тұлғалардан сақтандыру жағдайы нәтижесінде келтірілген зиянды өтеуді (өтемені) алғаны туралы дереу жазбаша хабарлауға;
- 3.2.12. сақтандыру төлемін алғаннан кейін Сақтандырушыға Сақтанушының/Сақтандырылушының нәтижесінде өтеген залалдар үшін жауапты тұлғаға қатысты талап ету құқығын төлеген сома шегінде жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды Сақтандырушыға беру сақтандыру туралы. Сақтандырушыдан сақтандыру өтемін алғаннан кейін Сақтанушы/Сақтанушы Сақтандырушының пайдалына келтірілген материалдық залал үшін жауапты тұлғаға талап қою құқығынан автоматты түрде бас тартлады.

#### 3.3 Сақтандырушының құқығы бар:

- 3.3.1. Сақтандырушы ұсынған ақпаратты, сондай-ақ Шарт талаптарының сақталуын тексеру;
- 3.3.2. Сақтанушыдан сақтандыру жағдайының басталу фактісін куәландыратын, сондай-ақ залал мөлшерін растайтын құжаттарды талап етуге;
- 3.3.3.қажет болған жағдайда уәкілетті органдарға сақтандыру жағдайының басталу фактісін, себептерін, мән-жайларын және келтірілген залалдың мөлшерін растайтын тиісті құжаттар мен мәліметтерді ұсыну туралы сұрау салудар жіберу. Құзыретті органдарда Сақтандырушының сақтандыру төлемінен бас тартуына негіз болатын материалдар болған жағдайда, Сақтандырушы құзыретті органдардан ресми жауаптар немесе растаушы ақпаратты алғашта төлемді кейінге қалдыруға болады.
- 3.3.4.сақтандыру жағдайының басталғанын және осы шарттардың 5-тарauында белгіленген залалдың мөлшерін растайтын құжаттар ұсынылмаған жағдайда сақтандыру төлемін жасаудан бас тартуға құқылы. Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы арыз берілген күнен бастап 90 күнтізбелік күн өткен соң.
- 3.3.5. зақымдалған көлік құралын және қосымша жабдықты тексеруді немесе тексеруді жүзеге асыруға, сондай-ақ зақымдану себептерін мен дәрежесін анықтау бойынша өзге де іс-шараларды жүргізуге;
- 3.3.6. кінәлі тұлғаның жарамды ҚҚИ АҚЖ МС<sup>1</sup> саясаты болса, сақтандыру төлемін жасаудан бас тарту;
- 3.3.7. Шарт талаптарына сәйкес Шартты мерзімінен бұрын бұзуға;
- 3.3.8. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін өзге де әрекеттерді жасауға.

#### 3.4. Сақтандырушы міндетті:

- 3.4.1. Сақтанушыны/Сақтандырылушыны осы Шарттың талаптарымен таныстыру, оның Шарттан туындайтын құқықтары мен міндеттерін түсіндіру;
- 3.4.2. сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламаны алғаннан кейін оны дереу тіркеуге;
- 3.4.3. Сақтандыру жағдайы туындаған кезде залалдарды болдырмау немесе азайту мақсатында Сақтанушыға/Сақтанушыға шеккен шығындарын өтеуге;
- 3.4.4. сақтандыру құпиясын қамтамасыз ету;

3.4.5. Сақтанушы/Бенефициар сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдау үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайларда, соңғы құжат қабылданған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде жетіспейтін құжаттар туралы хабарлар етуге;

3.4.6.Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы өтініш берілген күннен бастап 60 күнтізбелік күн өткеннен кейін Сақтанушыны/пайда алушыны электрондық пошта мекенжайына (немесе өтінішке көрсетілген мекенжайға қолмен) хат жіберу арқылы тиісті түрде хабарлар етеді. құжаттарды сақтандырушыға беру қажеттілігі туралы еске салу.

3.4.7. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді орындау.

3.5. Пайда алушы көлік құралын Сақтандырушы зақымдалған көлік құралын тексергенге және залалды бағалау нәтижелерімен танысқанға дейін сақтандыру жағдайынан кейін болған күнінде сақтануға міндетті.

### 4. САҚАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНЫҢ БЕЛГІЛЕРІ БАР ОТЫРҒАН ТАРАПАРДЫҒЫ ӨРЕКЕТТЕРІ

4.1. Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға басталған кезде Сақтанушы (пайда алушы) мыналарға міндетті:

- 4.1.1. көлік құралын құтқару, зақымдану қаупін азайту және қосымша зақымданудың туындауына ықпал ететін себептерді жою үшін барлық мүмкін және тиісті шараларды қабылдауға;
- 4.1.2. оқиға орнына төтенше жағдайлар жөніндегі комиссарды шақырыңыз. Төтенше жағдай диспетчерінің шақыруын жедел диспетчердің хаттамасымен немесе уалы байланыс операторының қызмет көрсету орталығынан қоныраулардың деректемелері (басып шығару) арқылы растауға болады.
- 4.1.3. Сақтанушы жазатайым оқиға орыннда Сақтандырушы нысанындағы сақтандыру жағдайының басталғаны туралы актіні жазатайым оқиға бойынша комиссарға беруге міндетті. В случае отсутствиявслучае отсутствия возможности исполнить на месте происшествия обязанность, предусмотренную настоящим пунктомтн, Страхователь обязан сообщить любым доступным способом оспособом о наступлении события, имеющего признаки страхового случая, Страховщику с последующим предоставлением заявления в письменной форме о наступлении страхового случая вслучае в течение 3 (трех) жұмыс күндері. Шартта белгіленген мерзімде сақтандыру жағдайының басталуы туралы өтініш берілмеген жағдайда, негізді мән-жайлардың бар екендігін дәлелдейтін құжаттарды ұсыну.
- 4.1.4. сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның болғаны туралы кез келген қолжетімді тәсілмен тиісті уәкілетті органдарға дереу хабарлауға. Осы тармақта көзделген міндеттемені орындамаған жағдайда Сақтанушы осы міндеттемені орындауға кедергі келтіретін мән-жайлардың бар екендігі туралы құжаттық дәлелдемелер беруге міндетті.
- 4.1.5. көлік құралын сақтандыру жағдайы басталғаннан кейін қандай күйде болса, Сақтандырушының өкілінің қарауына ұсынуға;
- 4.1.6. Сақтандырушы өтеуге жататын шығыстардың туындауына әкеп соққан барлық мән-жайлар туралы Сақтандырушыға хабарлауға және сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдау үшін қажетті барлық қолда бар құжаттар мен материалдарды ұсынуға.

### 5. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІ ҮШІН ҚАЖЕТТІ ҚҰЖАТТАР

5.1. Сақтанушы/пайда алушы ұсынатын мынадай құжаттар жағдайды сақтандырылған деп тану және сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін негіз болып табылады:

- 5.1.1. Сақтанушының сақтандыру жағдайының басталғаны туралы мәлімдемесі;
- 5.1.2. Бенефициардың банктік деректемелерді көрсете отырып немесе қоса бере отырып, сақтандыру төлемі туралы өтініші;
- 5.1.3. Сақтанушы мен Бенефициардың жеке куәлігінің (төлқұжатының) көшірмесі, сақтандыру жағдайы басталған кезде көлік құралын басқаратын тұлғаның жүргізуші куәлігінің көшірмесі;
- 5.1.4. көлік құралын тіркеу куәлігі, сенімхат, көлік құралын иесінің атынан иелену, пайдалану және/немесе оған билік ету құқығын растайтын басқаруға сенімхат;
- 5.1.5. Сақтандыру шарттың және жарамды ҚҚИ АҚЖ МС сақтандыру полисінің көшірмесі;
- 5.1.6. Сақтандыру жағдайы басталған кезде, кездейсоқ, егер бар болса, Сақтанушының/Сақтандырылушының шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстарын растайтын құжаттар;
- 5.1.7. көлік құралының есептелген амортизациясын (тозуын) шегеріп, бүлінген көлік құралын қалпына келтіру құнын есептеу негізінде Сақтандырушы құрастырған залалдың есебі (есептері);
- 5.1.8. сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның болғанын дәлелдеу үшін – уәкілетті орган куәландырған құжаттар: жазатайым оқиға туралы актінің көшірмесі, хаттамаға қосымша және жазатайым оқиғаның сызбасы; оқиға болған жерді қараудың, әкімшілік құқық бұзушылық туралы қаулылардың, жол-көлік оқиғасына қатысушылардың медициналық куәландырудан өткендігі туралы анықтамалардың, жол-көлік оқиғасына қатысушылардың әкімшілік полиция комитетіне түсініктемелерінің, әкімшілік полиция және құқық қорғау органдарының өкілдері жасаған басқа да құжаттардың көшірмелері. сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиғаларды тергеп-тексеруді, жіктеуді және есепке алуды жүзеге асыратын немесе сақтандыру жағдайының басталу фактісін растайтын, оның ішінде заңды құшіне енген тұлкілікті іс жүргізу шешімін (қаулысын) растайтын атқарушылық іс жүргізу органдары (тергеу және т.б.)
- 5.1.9.Ұсынылған құжаттар мен мәліметтерде сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдау үшін, оның ішінде сақтандыру шарты бойынша өтелуге жататын келтірілген зиянның мөлшерін анықтау, сақтандыру жағдайының сипатын, себептері мен жағдайларын белгілеу үшін қажетті мәліметтер болмаған жағдайда зиян келтіріген, Сақтандырушының зиян келтірген (зиян келтіруге жауапты) тұлғаға талаптар құқығын жүзеге асыруы, сондай-ақ қарама-қайшы мәліметтер бар болса, Сақтандырушы уәжді хат жолдау арқылы қосымша ақпаратты талап етуге құқылы. клиентке, Сақтанушыға/Бенефициарға сақтандыру төлемі/сақтандыру төлемінен бас тарту туралы негізделген шешім қабылдау үшін қажетті ақпаратты сұраудың себептерін түсіндіреді.

### 6. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЕТУДІҢ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ

6.1. Сақтандыру төлемі Шартта белгіленген сақтандыру сомасының шегінде нақты зиян мөлшерінде пайда алушыға жүргізіледі.

6.2. Ч-да көзделген барлық қажетті құжаттарды алған күннен бастап, 5 шартқа сәйкес Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдайды және сақтандыру төлемін жасайды немесе 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сақтанушыға сақтандыру төлемін жүзеге асырудан дәлелді жазбаша бас тартуды жібереді.

6.3. Сақтандырушы қолхат қажет болған жағдайда Сақтанушыны хабардар ете отырып, бұл мерзімді 3 (үш) айға узарта алады.мағналыжылуыуәкілетті органдардан жинақтау және (немесе) сақтандыру жағдайына байланысты мән-жайларды сақтандырушының анықтауы бойынша шаралар қабылдау.

6.4. Мүлік бүлінген кезде келтірілген зиянның мөлшерін Сақтандырушы бүлінген мүлікті қалпына келтіру құнын сақтандыру жағдайы басталғанға дейін болған мүліктің есептелген амортизациясын (тозуын) шегере отырып, есептеу негізінде белгілейді. Зақымдалған мүлікті қалпына келтіру құны сақтандыру жағдайы басталған күні қолданыстағы нарықтық бағалар негізінде есептеледі.

6.5. Мүлікті жою кезінде келтірілген залал мөлшерін сақтандыру жағдайы басталған күні оның нарықтық құнын негізге ала отырып Сақтандырушы белгілейді. Мүлік, егер оны қалпына келтіру техникалық мүмкін болмаса немесе экономикалық негізделсе, жойылды деп есептеледі. Мүлікті қалпына келтіруге байланысты күтілетін шығындар сақтандыру жағдайы басталған күнті оның нарықтық құнының сексен пайызынан асатын болса, мүлікті қалпына келтіру экономикалық негізделмеген деп танылады.

6.6. Сақтандыру төлемін уақтылы төлемегені үшін Сақтандырушы бапқа сәйкес жауапты болады. 353 Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі ...

6.7. Сақтандырушының/Сақтандырылушының залалдардың алдын алу немесе азайту мақсатында шеккен шығыстары, егер мұндай шығыстар Сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін қажет болса немесе жүргізілген болса, тіпті тиісті шаралар сәтсіз болса да, Сақтандырушы өтеуге жатады. Мұндай шығыстар нақты сомада өтеледі, бұл ретте сақтандыру төлемі мен шығындарды өтеудің жалпы сомасы Шартта белгіленген сақтандыру сомасынан аспауы керек. Егер шығыстар Сақтанушының Сақтандырушының нұсқауларын орындауы нәтижесінде пайда болса, олар сақтандыру сомасына қарамастан толық көлемде өтеледі. Бұл шығыстарды Сақтандырушы оларды жасаған тұлғаға тікелей өтейді.

6.8. Бір себептен орын алған бірнеше шығын бір сақтандыру оқиғасы ретінде қарастырылады.

6.9. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуына Сақтанушы сот тәртібімен шағым жасай алады.

6.10.Осы шарттардың 5-тарауында белгіленген құжаттар ұсынылмаған жағдайда сақтандырушы сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы. Сақтандырушыға 60 күнтізбелік күн өткеннен кейін Сақтандырушы Сақтанушыны/пайда алушыны сақтандыру жағдайының туындау қажеттілігі туралы ескерту хатын жіберу арқылы тиісті түрде хабардар еткен жағдайда Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы өтініш берілген күнен бастап 90 күнтізбелік күн өткеннен кейін құжаттарды сақтандырушыға беруге.

### 7. САҚТАНДЫРУШЫНЫ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІНЕН БОСАТУ НЕГІЗДЕРІ.

- 7.1. Сақтандырушы сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы Сақтандырушыға көрінеу жалған ақпарат берген жағдайда сақтандырушы сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы;
- 7.2. Сақтандыру төлемінен бас тартуға Сақтанушының сақтандыру жағдайынан болған залалдарды азайту бойынша шараларды қасақана қолданбауы негіз болуы мүмкін;
- 7.3. Сақтанушы залал келтіруге жауапты тұлғадан залал үшін тиісті өтемақы алған жағдайда сақтандырушы сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы;
- 7.4. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталу мән-жайларын тергеп-тексеруге және одан келтірілген залал мөлшерін белгілеуге Сақтандырушыға кедергі жасаса, сақтандырушы сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы;
- 7.5. Жоқсақтандыру жағдайының басталғаны туралы сақтандырушыны хабардар ету;
- 7.6. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жасаудан босатылады, егер кінәлі тұлғада ҚҚИ АҚЖ МС саясаты болса.
- 7.7. Сақтандырушы Шарттың талаптарын, Сақтандыру ережелерін және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын сақтанушы орындамаған немесе тиісіне орындамаған жағдайда, сондай-ақ сақтандыру төлемін төлеуден бас тартуға құқылы. Шартпен, сақтандыру ережелерімен және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен.
- 7.8. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталғаны туралы Сақтандырушыға хабарламаса немесе уақтылы хабарламаса, сақтандырушы сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы.
- 7.9. Сақтандырушы жазатайым оқиғаға қатысушылардың әрқайсысының кінәсінің дәрежесін белгілеу және олардың арасында жауапкершілікті тең бөлу мүмкін болмаса (жазатайым оқиғаға қатысушылардың өзара кінәсі) сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы.
- 7.10. Сақтандырушы ҚҚИ АҚЖ МС сақтандыру полисінің қолданылу мерзімінің аяқталуына байланысты тоқтатылған, сондай-ақ сақтандыру жағдайы басталған кезде оны мерзімінен бұрын тоқтатқан жағдайда сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы.
- 7.11. Сақтандырушының Сақтанушыға сақтандыру төлемін жасаудан босату бір мезгілде Сақтандырушыны Сақтанушыға және (немесе) пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатады. Бұл жағдайда жөбіленушіге келтірілген зиянды өтеу жауапкершілігі Қазақстан Республикасының қолданыстағы

<sup>[1]</sup> Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру

заңнамасында белгіленген тәртіппен тікелей зиян келтірушіге жүктеледі.

#### **8. КЕЛІСІМДІ ӨЗГЕРТУ ЖӘНЕ БҮЗУ**

8.1. Қажет болған жағдайда Шарттың талаптары Тараптардың өзара келісімі бойынша өзгертілуі мүмкін.

Шартқа енгізілген барлық өзгерістер мен толықтырулардың заңды күші бар

Шартқа қосымша келісім жасау және Тараптардың уәкілетті өкілдері қол қою арқылы олардың жазбаша ресімделуіне байланысты.

8.2. Шарт Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде және заңнамасында көзделген міндеттемелерді тоқтатудың өзге де негіздерінен басқа мынадай жағдайларда тоқтатылады:

8.2.1. оның қолданылу мерзімінің аяқталуы;

8.2.2.Шартты жарамсыз деп тану туралы сот шешімі;

8.2.3. Сақтандырушы Шарттың қолданылу кезеңінде болған бірінші сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырады

8.2.4. екінші Тарап Шарт талаптарын бұзған жағдайда Тараптардың бірінші талабы бойынша;

8.3. Тараптар Шартты бұзудың болжамды күнінен кемінде 30 (отыз) күнтізбелік күн бұрын бір-бірін Шартты бұзу ниеті туралы хабардар етуге міндетті.

8.4.тармағында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің қолданыстағы редакциясында көзделген жағдайларда Сақтанушының немесе Сақтандырушының өтініші бойынша сақтандыру шарты мерзімінен бұрын бұзылған кезде 8.5.1. осы шарттардан кейін Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру сыйлықақысының келесі формула бойынша есептелген бөлігін қайтарады:

$(100\% - 40\%) * (TCC - \frac{CC * i}{N})$ , бұл жерде:

TCC – Төленген сақтандыру сыйлықақысы,

CC - сақтандыру сыйлықақысы

n – істі жүргізуге кеткен Сақтандырушының шығындары, N – Шарттың әрекет ету мерзімі (күндермен),

p – Шарттың әрекет ету мерзімі аяқталғанға дейін қалған күндер саны.

i - Пайдаланылған күндер саны (жүтінген күні пайдаланылмаған болып есептеледі)..

8.5.1.Сақтандыру шарты сақтанушы – жеке тұлғаның өтініші бойынша мерзімінен бұрын бұзылған жағдайда, Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің қолданыстағы редакциясында көзделген жағдайларда ол жасалған күнінен бастап күнтізбелік он төрт күн ішінде Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру сыйлықақысының келесі формула бойынша есептелген бөлігін қайтарады:

$(100\% - 10\%) * (TCC - \frac{CC * i}{N})$ , бұл жерде:

TCC – Төленген сақтандыру сыйлықақысы,

CC - сақтандыру сыйлықақысы

10% - істі жүргізуге кеткен Сақтандырушының шығындары, N – Шарттың әрекет ету мерзімі (күндермен),

N – Шарттың әрекет ету мерзімі аяқталғанға дейін қалған күндер саны.

8.6. Сақтанушы шарттан бас тартқан жағдайда (Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 841-бабының 2-тармағы), егер бұл Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 841-бабының 1-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мән-жайларға байланысты болмаса, , баптың 2-тармағының екінші және үшінші бөліктерінде. 842 ҚР АҚ ,Егер шартта өзгеше көзделмесе, сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйлықақысы немесе сақтандыру сыйлықақысы қайтарылмайды.

8.7. Шартты мерзімінен бұрын бұзу Сақтандырушының кінәсінен оның талаптарын сақтамау салдарынан туындаған жағдайларда, соңғысы Сақтанушыға толық көлемде төленген сақтандыру сыйлықақысын қайтаруға міндетті.

#### **9. СУБРОГАЦИЯ**

9.1 Сақтандыру төлемін жүзеге асырған Сақтандырушыға төленген сома шегінде Сақтанушының (Сақтандырылушының/пайда алушының) сақтандыру нәтижесінде өтелген залалдар үшін жауапты тұлғаға қатысты талап ету құқығы ауысады.

9.2. Сақтанушы (Сақтандырылушы/пайда алушы) сақтандыру төлемін алғаннан кейін Сақтандырушыға оның қолында бар барлық құжаттарды беруге міндетті.

П. 5.1. осы талап құқығын жүзеге асыруға.

#### **10. ФОРС-МАЖОР**

10.1. Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамаған немесе тиісінше орындамаған тарап форс-мажорлық жағдайлардың, яғни берілген жағдайларда төтенше және болмай қоймайтын жағдайлардың салдарынан тиісінше орындау мүмкін еместігін дәлелдесе, қаржылық жауапкершілікке тартылмайды.

10.2. Форс-мажорлық жағдайларға мыналар жатады, бірақ олармен шектелмейді: су тасқыны, өрт, жер сілкінісі және басқа да табиғи апаттар, соғыстар немесе кез келген сипаттағы соғыс қимылдары, блокадалар, үкіметтің тыйымдары.

10.3. Форс-мажорлық мән-жайларды басынан өткерген Тарап 3 (үш) жұмыс күні ішінде екінші Тарапты осындай жағдайлардың туындағаны туралы хабардар етуге міндетті.

10.4. Форс-мажорлық мән-жайлардың әсері құзыретті органдардың тиісті құжаттарымен расталуға тиіс.

#### **11. ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ**

11.1. Сақтандырушы мен Сақтанушы арасындағы Сақтандыру шарты бойынша барлық даулар келіссөздер арқылы шешіледі. Келісімге қол жеткізілмеген жағдайда дау қолданыстағы Сақтандыру ережелерінде және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Сақтандырушы мен Сақтанушы арасындағы Сақтандыру шарты бойынша барлық даулар келіссөздер арқылы шешіледі. Келісімге қол жеткізілмеген жағдайда дау Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен қаралады.

11.2. Келтірілген зиянның себептері мен мөлшері туралы даулар туындаған жағдайда әрбір Тарап сараптама жүргізуді талап етуге құқылы. Сараптама сұрау салған Тараптың қаражаты есебінен жүргізіледі.

#### **12. БАСҚА ШАРТТАР**

12.1. Сақтандыру сыйлықақысының валютасының түрі, сақтандыру сомасы және сақтандыру төлемі – теңге.

12.2. Шарттың мазмұны мен шарттары коммерциялық құпия болып табылады. Тараптар қатаң құпиялықты сақтауға міндетті және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, Шарттың ережелерін, мазмұны мен шарттарын, оның ішінде бұқаралық ақпарат құралдарына жария етуге құқығы жоқ.

12.3. Шартта көрсетілмегеннің бәрі Сақтандыру ережелеріне сәйкес реттеледі.

12.4. Сақтанушының Шартқа қол қоюы оның Сақтандыру ережелерінің ережелерімен келісетінін растайды. Келіспеушілік туындаған жағдайда Сақтандырушының Сақтандыру ережелерін білмеуіне немесе ұсынбауына сілтеме жасауға құқығы жоқ.

12.5. Шартқа қол қою арқылы Сақтанушы Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормаларын сақтай отырып, Шарт жасасуға дейін және жасалған кезде берілген дербес деректерді өңдеуге, пайдалануға және сақтауға келісімін береді.